

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

2025 AİLE YILI

Sayı : E-69602026-610-00111434422 / 412618531
Konu : Soru Önergesi (7/29032)

19/08/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/29032
GK 176

İlgi : 13.06.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1643995 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Bursa Milletvekili Sayın Kayıhan PALA tarafından verilen 7/29032 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 650975C3-9A15-4061-8ED4-F12ECC71016A

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bulvarı No:151 Çankaya/ANKARA

Telefon No: 03124491331 Faks No: 0312449 13 41

e-Posta: g.ozcan@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

SELİN GÖNCÜ

Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni

Telefon No: 03124491331

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Bursa Milletvekili Sayın Kayhan PALA'ya Ait 7/29032 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-9) 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerine göre, ilaçlar ve diğer beşerî tıbbi ürünlerle, tıbbi cihazlar ve kozmetik ürünler gibi ürünlerin denetim yetkisi, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumuna (TİTCK) verilmiştir. Benzer şekilde, gıdalar ve takviye edici gıdaların üretimi ve pazarlanmasına ilişkin hususlar, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu kanuna dayanarak hazırlanan diğer alt mevzuat hükümleri uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından düzenlenmektedir. Bu bağlamda ilaçlar ve takviye edici gıdaların üretimi ve pazarlanması ile ilgili süreçler Bakanlığımız yetkisinde bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu ile 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında, ilaçların internet veya diğer herhangi bir elektronik ortamda satışı açıkça yasaklanmıştır. Bu doğrultuda, TİTCK tarafından yürütülen denetim faaliyetleri kapsamında, internet üzerinden ilaç satışının tespiti hâlinde, ilgili içeriğe erişimin engellenmesine karar verilmektedir. Ayrıca, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun uyarınca hukuka aykırı içerikten haberdar olan elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcıların bu içeriği gecikmeksizin yayımdan kaldırarak hukuka aykırı hususu, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Sahte ürünlere ilişkin olarak; belirli bir marka veya tasarım hakkının ihlali 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu uyarınca suç olarak nitelendirilmiş olup, ürünlerin taklit olup olmadığına dair karar verilmesi yetkisinin görevli mahkemelerde olduğu anılan Kanunda belirtilmiştir.

Bununla birlikte, sahte ürünlere karşı tüketicilerin korunması amacıyla elektronik ticarete konu ürünlerin reklam ve tanıtımları Reklam Kurulu aracılığıyla incelemekte, tespit edilen aykırılıklara reklamların durdurulması, erişimin engellenmesi ve idari para cezası yaptırımları uygulanmaktadır. Bununla birlikte, tüketicilere yönelik takviye edici gıdalar konusunda hazırlanan bilgilendirici rapor Bakanlığımızın internet sitesinde (<https://ticaret.gov.tr/duyurular/2023-takviye-edici-gida-reklamlari-raporu>) yayınlanmıştır.

Öte yandan, 7 Mayıs 2025 tarihinde “Mapping Global Trade in Fakes 2025” başlığı ile yayınlanan mezkur raporda; ülkemizin daha önce, kaynak ülke listesinde daha üst sıralarda yer aldığı ancak son verilere göre, 2020 yılına kıyasla 2021 yılında durdurulan sahte eşyanın toplam kıymeti bakımından ülkemizin payında bir düşüş olduğu; Türkiye’nin durdurulan sahte eşyanın kaynak ülke listesinde öne çıkmasının, bir ölçüde stratejik coğrafi konumuna ve modern lojistik altyapısına atfedilebileceği belirtilmiştir. Ülkemizde; 2023 yılında Türk gümrük idarelerince fikri ve sınai mülkiyet haklarını ihlal ettiğine ilişkin şüphe bulunması üzerine durdurulan eşyanın yaklaşık % 43’ünü ilaçlar, vücut bakım malzemeleri (parfümler, kozmetikler ve diğer), gıda maddeleri ve alkollü ve diğer içecekler ürün grupları oluşturmaktadır.

İlaçların serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde; “Sağlık Bakanlığınca Denetlenen Bazı Ürünlerin İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2025/20)” kapsamında Ek-1/A’da yer alan bu ürünlerin karşılarında belirtilen amaçlarla kullanılmak üzere ithal edildiği durumlarda insan sağlığı ve güvenliği yönünden uygunluğu, “Kontrol Belgesi” ile belgelenmekte ve ithalatçı veya temsilcisi tarafından gümrük beyannamesinin tescili sırasında ilgili gümrük idaresine sunulmaktadır.

Diğer taraftan; “İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat: 96/31)”ın 2 nolu eki “İhracı Ön İzne Bağlı Mallar Listesi”nin 3 üncü sırasında belirtilen eşyanın ihracı,

Sağlık Bakanlığı'nın ön iznine tabi olup bu maddelerin ihracı aşamasında TİTCK tarafından izin belgeleri (Kontrol Tabi Maddelerin İhracına Mahsus Ruhsatname - İhraç Permisi) düzenlenmektedir.

Öte yandan; gümrük mevzuatı uyarınca, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması kapsamında, söz konusu hakları ihlal ettiğinden şüphe edilen eşyanın tespiti halinde gümrük idaresince bahse konu eşya, hak sahibince gerekli yasal işlemlerin başlatılabilmesini teminen alıkonulmakta veya gümrük işlemleri durdurulmaktadır. Ayrıca gümrük memurlarının sahtecilikle mücadelede farkındalığını ve bilgi kapasitesini artırmak adına her yıl hak sahipleri ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilen hizmet içi eğitimlere, ilaç sektörü temsilcileri de katılmakta ve eğitimlerde kurulan sergi alanları sayesinde gümrük memurlarının sahte ve orijinal eşyaları fiziken incelemesine imkan verilmektedir. Sahte eşyanın gümrüklerde durdurulmasına yönelik gümrük personelinin bilgi ve tecrübesinin artırılması amacıyla eğitim faaliyetlerine devam edilmesi planlanmaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımız Gümrük Muhafaza birimlerince yürütülen kaçakçılıkla mücadele faaliyetleri kapsamında, 2024 yılında toplam 307 olayda, 285.370.623 TL değerinde, 2020–2025 (ilk 6 ay) yılları arasında ise toplam 1.253 olayda 782,4 milyon TL değerinde tıbbi malzeme ve ilaç cinsi kaçak eşya ele geçirilmiştir.

Kaçakçılıkla etkin mücadele amacıyla; kara sınır kapıları ve limanlarda X-Ray araç/konteyner tarama sistemleri, CT, bagaj ve kargo X-Ray cihazları, "yutucu kurye"lerin taşıdığı maddeleri tespit eden vücut tarama cihazı, uyuşturucu ve kimyasal madde tespit, videoskop, yoğunluk ölçüm cihazları ile dedektör ve asayiş köpekleri aktif olarak kullanılmaktadır. Riskli ürünlerin tespiti için ileri analiz ve hedefleme sistemleri kullanılmakta, personel düzenli olarak eğitilmekte ve yasal altyapı güçlendirilmektedir. Alo 136 İhbar Hattı ise hızlı müdahale amacıyla etkin şekilde hizmet vermektedir.

İlaç ve tıbbi malzeme kaçakçılığının nedenleri, güzergâhları ve yöntemleri analiz edilerek gerekli önlemler alınmakta olup, sahte ilaç kaçakçılığına karşı ulusal ve uluslararası bilgi ve istihbarat paylaşımına dayalı çalışmalar yürütülmekte; Dünya Gümrük Örgütü (DGO) koordinasyonundaki uluslararası operasyonlara aktif katılım sağlanmaktadır.

Son olarak, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda eşya ayrımı yapılmaksızın kaçakçılık fiili sayılan eylemlere yönelik yaptırımlar, 3. maddede, nitelikli haller ise 4. maddede düzenlenmiştir.